

VESTNIK

INTERNO GLASILO DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941–1945

LJUBLJANA, DECEMBER 2013 – Št. 103

PROGRAM DELA SKUPŠČINE DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941-1945 IN NJENIH ORGANOV ZA LETO 2014

Program dela Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 (DIS) za leto 2014 temelji na programskih usmeritvah Skupščine DIS za obdobje 2014–2017.

Ta program je bil sprejet na programsko-volilni Skupščini DIS 29. junija 2013.

Finančni načrt bo možno realizirati, če bomo dobili poleg dela članarine DIS in prispevkov za Vestnik DIS tudi predvidena sredstva od Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve RS.

Obleževali bomo dan izgnancev - 7. junij.

1b. Socialni in zdravstveni programi

Povprečna starost članstva Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 je 79 let, zato so potrebe po organizirani pomoči na domu in storitvah zanje zunaj doma vse večje.

Pri tem gre za oblike pomoči, ki jih ne opravljajo socialne in patronažne

Predvideni prihodki za dejavnost DIS v letu 2014

1. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve	58.000,00 EUR
2. Prispevki od članarine članov DIS	31.000,00 EUR
3. Prispevki članstva za Vestnik DIS	32.500,00 EUR
4. Prispevki za založništvo	2.000,00 EUR
5. Prispevki za nadaljnjo obnovo zbirnega taborišča	10.500,00 EUR
6. Drugi prihodki (obresti, dohodnina)	1.050,00 EUR
7. Presežek prihodkov nad odhodki po zaključnem računu za l. 2013	500,00 EUR

Skupaj predvideni prihodki: 135.550,00 EUR

1a. Organizacijska dejavnost društva

Izvršni odbor Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 bo tudi v letu 2014 **usklajeval programe** in akcije, skupne vsem organizacijam DIS. Nudili bomo pomoč odborom KO DIS, če bodo člani zaradi visoke starosti potrebovali pomoč pri organizacijskih in drugih dejavnostih. Udeleževali se bomo in sodelovali na občnih zbiorih Krajevnih in Območnih organizacij DIS.

V letu 2014 bomo dopolnili argumente, da bosta vlada RS in Državni zbor RS začela razpravo o zakonu o povračilu gmotne škode. Za doseg tega cilja bo društvo aktivno sodelovalo z vladnimi organi in poslanci Državnega zbora RS. Spodbujali bomo državne organe RS, da začno pogajanja z Nemčijo o plačilu vsaj dela vojne škode, in jim ponovno posredovali argumente za izterjavo vojne škode. Ponovno bomo zahtevali, da se premoženje, ki so ga leta 1945 v Sloveniji zapustili Avstrijci, Nemci in Madžari na račun vojne škode, usmeri v sklad za poplačilo vojne škode slovenskim upravičencem.

V letu 2014 bomo organizirali seminar za predsednike Krajevnih in Območnih organizacij DIS. Posebno bo na seminarju treba dati poudarek skrbi za pomoč starejšim, bolnim in invalidnim članom DIS na domu in vprašanjem domovinske vzgoje.

Za potrebe državnih organov bomo organizirali simpozij o vojni škodi in vojni odškodnini.

Tudi v letu 2014 bomo posebno pozornost posvetili javnemu delovanju in informacijski dejavnosti in organizirali več informacijskih konferenc za članstvo DIS in druge zainteresirane.

službe, so pa za ostarele, bolne, invalidne in osamele izgnance in begunce pomembne (urejanje bivališč, spremljanje k zdravniku, v trgovino, na pošto in pomoč pri drugih opravkih, ki jih ne zmorejo več).

Za tako pomoč bomo v letu 2014 **usposabljali na tečajih prostovoljce**, ki bodo prek 84 Krajevnih in Območnih organizacij DIS izvajali oblike pomoči na domu in zunaj doma.

1c. Ohranjanje zgodovinskega izročila, spominska obeležja vojna grobišča

Skoraj celotna dejavnost društva je posvečena ohranjanju zgodovinskega izročila in zbiranju spominov in pričevanj o genocidni okupaciji Slovenije med drugo svetovno vojno in izgonu Slovencev. V tem okviru bodo v letu 2014 potekale naslednje aktivnosti:

- Sodelovanje s Krajevnimi in Območnimi organizacijami DIS pri organiziranju prireditev **ob dnevu izgnancev, 7. juniju**, na posameznih območjih.
- V okviru ohranjanja zgodovinskih dejstev in spomina na razkosanje in okupacijo Slovenije bomo sodelovali s KO in OO DIS **pri organiziranju pohodov ob nemško-italijanski okupacijski meji, ob nemško-NDH okupacijski meji** in na pohodih po vaseh izgnanih Kozjancev.
- Nadaljevali bomo **zbiranje spominov in pričevanj** ter slikovnega gradiva iz izgnanstva, za dopolnitev slovenskih pokrajinskih muzejev in muzeja na gradu Rajhenburg v Brestanici.
- Zbirali bomo predmete iz izgnanstva in jih shranili v obnovljenih zgornjih prostorih taborišča – v hlevih v Brestanici (skrinje, kovčke, jedilni pribor, obleke itd.).

Novoletno voščilo

Vsem članom in članicam Društva izgnancev Slovenije 1941–1945, vsem predsednikom in predsednicam Krajevnih organizacij DIS, vsem aktivnim članom in članicam odborov Krajevnih in Območnih organizacij DIS, vsem bralcem Vestnika DIS in prijateljem

želimo zadovoljne božične in novoletne praznike ter srečno novo leto 2014.

Ohranimo življenjski optimizem, čim boljše zdravje in veliko druženja z ljudmi, ki ugodno vplivajo na naše počutje.

Želimo in pričakujemo tudi, da se bo v novem letu v naše društvo vključilo več potomcev izgnancev in beguncev.

Ivica Žnidaršič, prof.
predsednica DIS

- Spodbujali bomo pisanje **seminarskih in drugih nalog** o strahotah, ki sta jih povzročila fašizem in nacizem med drugo svetovno vojno.
- DIS s temi dejavnostmi **spodbuja domoljubje, krepi narodno zavest** o pomenu boja za svobodo in o uspešni vojni leta 1991 za nastanek samostojne države Slovenije.
- V letu 2014 bomo organizirali **seminar za potomce izgnancev**, prisilnih delavcev in beguncev, na katerih jih bomo seznanili o zgodovinskih dogodkih in jih motivirali za pomoč in delo v Krajevnih in Območnih organizacijah DIS.
- Z Zavodom za šolstvo RS bomo sodelovali pri organiziranju **seminarja za profesorje zgodovine** na osnovnih in srednjih šolah o izgonu Slovencev.
- Naše društvo bo tudi v letu 2014 skrbelo za **37 spominskih obeležij**, postavljenih v Sloveniji v spomin in opomin o izgonu Slovencev in umrlih slovenskim izgancem v izgnanstvu.

- Spodbujamo organiziranje **stalnih razstav o izgonu Slovencev** v KO in OO DIS in prirejamo potujočo razstavo o izgonu Slovencev in nasilju nad drugimi slovenskimi narodi, ki obsega 42 panojev.
- Tudi v letu 2014 bomo pisno sodelovali z nekaterimi nemškimi župani za ohranjanje in vzdrževanje grobov slovenskih izgnancev. V nemških mestih Templin in Neresheim bomo poskusili postaviti nove pomnike tam umrlim slovenskim izgancem z udeležbo svojcev in delegacije DIS.
- Dali bomo pobudo, da bi Slovenija podpisala sporazum s Hrvaško in Srbijo o vzdrževanju grobov slovenskih izgnancev, ki so umrli na Hrvaškem in v Srbiji med drugo svetovno vojno, podobno kot je Slovenija tak sporazum podpisala z Nemčijo.

2. Mednarodna dejavnost DIS

- Pri Društvu izgnancev Slovenije 1941–1945 (DIS) ima domicil Mednarodni

. Informacije . Informacije . Informacije .

Nadaljevanje s prejšnje strani

odbor izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920–1945, ki smo ga ustanovili na prvem evropskem kongresu leta 2009 v Ljubljani. Predsedstvo tega odbora bo še v letu 2014 vodil DIS. Sestanki odbora pa so vsako leto v drugi državi, ki ima članstvo v tem Mednarodnem odboru. **Tako bo leta 2014 sestanek na Slovaškem, v letu 2015 pa na Češkem.** DIS ima v odboru 2 predstavnika.

- Še naprej bomo pridobivali gradiva in slikovni material za širitev vsebine Muzeja izgnancev na gradu Rajhenburg s prikazom nacističnega in fašističnega nasilja nad Slovenci v matični domovini ter v Avstriji in Italiji, pa tudi nasilja nad Poljaki, Čehi, Slovaki, Ukrajinci, Rusi, Belorusi, Srbi, Hrvati in drugimi evropskimi narodi in si prizadevali, da bi **Muzej slovenskih izgnancev na gradu Rajhenburg postopoma postal evropski muzej žrtev fašizma in nacizma**, ki naj bi ga s pomočjo Občine Krško in Muzeja novejše zgodovine Slovenije **odprli 7. junija 2014.**
- Redno sodelujemo na sestankih in prireditvah Zveze slovenskih izgnancev v Celovcu in s Krajevno organizacijo DIS v Zagrebu za slovenske izgnance, ki živijo na Hrvaškem in so slovenski državljani.
- Sodelujemo z društvom za proučevanje prisilnega dela Slovencev v nemškem mestu Rudolstadt. Ob dnevu izgnancev bomo predstavnike tega društva povabili na prireditev v Slovenijo.
- **V letu 2014 bomo predvidoma odprli razstavo o mednarodni dejavnosti Društva izgnancev Slovenije 1941–1945** in prikazali to dejavnost v sliki in besedi.

3. Informativna, publicistična in založniška dejavnost

- Priprava in tisk petih števil Vestnika DIS za informiranje članstva o vseh dejavnostih DIS, o potekih občnih zborov Krajevnih in Območnih organizacij DIS ter **spodbujanju medsebojne pomoči, solidarnosti in domoljubnosti.**
- Izdaja razširjenega ponatisa **brošure o izgonu Slovencev**, organiziranosti slovenskih izgnancev, prisilnih delavcev in beguncev ter uveljavljanju pravic.
- Tisk zbornika z elaborati, na osnovi katerih smo uveljavljali pravice slovenskih izgnancev in beguncev ter drugih žrtev vojnega nasilja.
- Tisk brošure o vojni škodi in vojnih odškodninah.
- **Vzdrževanje Informacijskega centra DIS** tudi za potrebe dijakov in študentov, ki pripravljajo seminarske in diplomske naloge s področja novejši zgodovine.
- Tisk zloženke o razstavi in mednarodni dejavnosti DIS.

4. Vzdrževanje in notranja oprema taborišča za izgon Slovencev – hlevov pri gradu Rajhenburg

DIS je že skoraj v celoti obnovil del največjega zbirnega taborišča za izgon Slovencev – hleve in konjušnice pri gradu Rajhenburg v Brestanici. **V letu 2014 pa bi radi uredili notranjost taborišča**, da bi ta spominski objekt ohranili za mlade generacije, in sicer tako, kot je izgledalo prvo taborišče za izgon Slovencev leta 1941.

Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945
Ivica Žnidaršič, prof.
predsednica

Predvideni izdatki po postavkah programa DIS v letu 2014

1. a. Organizacijska dejavnost	36.500,00 EUR
b. Socialni in zdravstveni programi	12.500,00 EUR
c. Ohranjanje zgodovinskega izročila	24.000,00 EUR
2. Mednarodna dejavnost DIS	16.050,00 EUR
3. Izdajanje Vestnika DIS, publicistična in založniška dejavnost	36.000,00 EUR
4. Vzdrževanje in obnova zbirnega taborišča v hlevih pri gradu v Brestanici	10.500,00 EUR

Skupaj: 135.550,00 EUR

Skupni prihodki v letu 2014: 135.550,00 EUR
Skupni izdatki v letu 2014: 135.550,00 EUR

Prvi sestanek Sveta Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941–1945

Na programsko-volilni Skupščini DIS je bil 29. junija 2013 imenovan Svet Skupščine DIS v naslednji sestavi: mag. Franc Žnidaršič, dr. Janko Prunk, dipl. ing. Vladimir Rostohar, Stane Uhan in mag. Vilma Brodnik.

V Statutu Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 so navedene naslednje naloge Sveta DIS:

- Svet je organ Skupščine DIS, ki opravlja študijske naloge za ohranjanje zgodovine genocidne okupacije Slovenije v letih 1941–1945 in v tem zgodovinskem dejstvu opredeljuje izgon Slovencev in njegove posledice.
- Skrbi za zbirno taborišče za izgon Slovencev v Brestanici, in sicer za njegovo ohranitev in nadaljnjo notranjo ureditev.
- Prizadeva si za nastanek Evropskega muzeja žrtev fašizma in nacizma v letih 1920–1945.
- Nudi pomoč dijakom, študentom in drugim pri nastajanju diplomskih, ma-

gistrskih in doktorskih nalog o izgonu Slovencev.

- Usposablja mlade člane DIS za delovanje v organih DIS in krajevnih ter območnih organizacijah DIS.

Svet se je prvič sestel na seji 10. oktobra 2013 z naslednjim dnevnim redom: imenovanje predsednika Sveta DIS, informacija o dosedanji obnovi zbirnega taborišča, ogled zbirnega taborišča in predlogi za notranjo ureditev taborišča.

Mag. Franc Žnidaršič je na seji predlagal za predsednika Sveta DIS dr. Janko Prunka, kar so člani sveta potrdili.

Predsednica DIS je udeležencem predstavila dosedanjo obnovo dela zbirnega taborišča za izgon Slovencev. Ta poteka od leta 2004, odkar je bila sklenjena pogodba z Mariborsko škofijo za dobo 99 let. Navzoči so prejeli tudi brošurico, v kateri je opisana vsa postopna obnova taborišča. Udeleženci so bili prijetno presenečeni, da je DIS-u uspelo obnoviti del

Seminar za prostovoljce DIS za pomoč osamelim, ostarelim, bolnim in invalidnim članom DIS na domu

Del udeležencev na seminarju DIS za prostovoljce (14. 11. 2013) (Foto: Milan Skledar)

Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 je 14. novembra 2013 organiziralo seminar za prostovoljce DIS za organiziranje pomoči članom DIS na domu v okviru Krajevnih in Območnih organizacij DIS.

Seminarja se je udeležilo 40 aktivistov DIS iz Krajevnih organizacij DIS Ljubljane, Trbovelj, Jesenic, Radelj ob Dravi, Bučke, Zagorja ob Savi, Trebnje-ga, Slov. Bistrice, Slov. Konjic, Podbočja, Ptuja, Brestanice, Bistrice ob Sotli, Nove Gorice, Boštanj, Studenca, Leskovca, Kamnika, Škofje Loke, Kranja in Zagreba.

Predsednica DIS je za seminar pridobila zunanje predavatelje, ki so udeležence seznanili s pravicami starejših po zakonih o socialnem in zdravstvenem varstvu in zakonih o žrtvah vojnega nasilja.

Ker je predsednica DIS po bolezni še okrevala, je seminar vodil **Albin Pražnikar**, podpredsednik DIS.

Uvodno predstavitev seminarja je podala **Hilda Marc**, predsednica organizacijske komisije pri Izvršnem odboru DIS. Nato so udeleženci poslušali naslednja predavanja:

- Kaj lahko starejši sam naredi za svoje zdravje (**Meta Mencej**, dr. med.)
- Socialna oskrba na domu – v in zunaj mreže javne službe (**Mateja Nagode**, raziskovalka na Inštitutu za socialno varstvo)
- Pravice iz zdravstvenega varstva (mag. **Zdenka Tičar**)
- Etični kodeks prostovoljca (mag. **Marinka Kapel**).

Udeleženci so bili z vsebino in organizacijo seminarja zelo zadovoljni.

M. Ž.

Razstava DIS o izgonu Slovencev in nasilju nad drugimi slovanskimi narodi

Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 bo v sodelovanju s Krajevno organizacijo DIS Nova Gorica v prostorih Občine Nova Gorica odprlo razstavo o izgonu Slovencev in nasilju nad drugimi slovanskimi narodi.

Otvoritev razstave bo 1. februarja 2014 ob 11. uri.

Odpirna bo ves mesec februar 2014.

Pričakujemo, da si bodo razstavo ogledali zlasti člani DIS, predvsem pa mladi ljudje, ki so premalo seznanjeni s fašističnim in nacističnim nasiljem nad Slovenci.

Izvršni odbor DIS

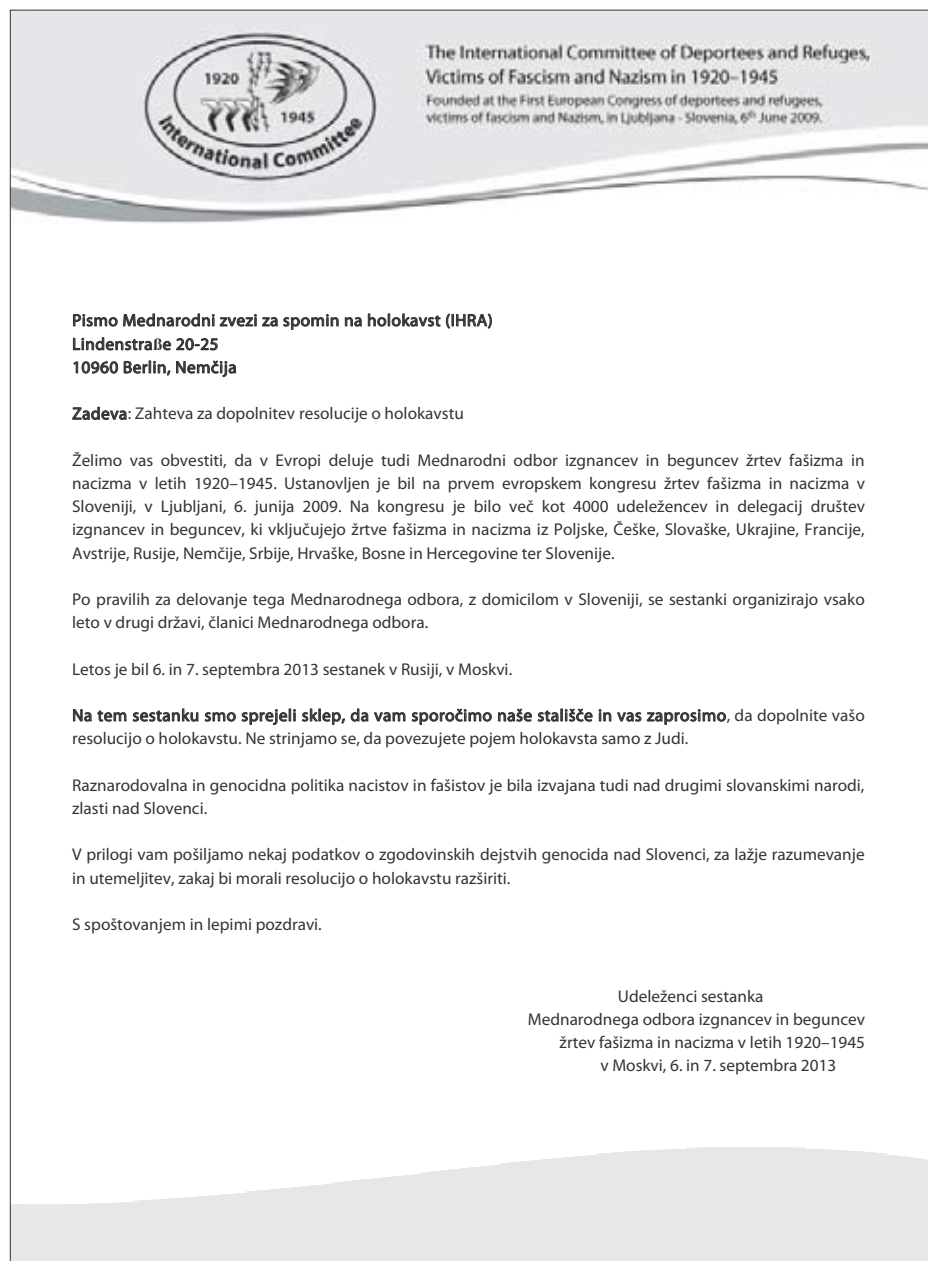
Svet Skupščine DIS na prvem sestanku v zbirnem taborišču za izgon Slovencev – hlevih pri gradu Rajhenburg (10. 10. 2013). Od leve proti desni: Vilma Brodnik, Milan Uhan, mag. Franc Žnidaršič, gr. ing. Vladimir Rostohar in dr. Janko Prunk. (Foto: Alojz Rupar)

zbirnega taborišča, ki bo ostal kot trajen spomenik na tragedijo izгона.

Po ogledu taborišča so bili dani še nekateri predlogi, kako urediti notranje

prostore (konjušnico, listnico, stopnice), in poudarjena želja, da bi še naprej zbirali predmete iz izgnanstva in jih razstavili.

. Informacije . Informacije . Informacije .

To pismo so podpisali predstavniki desetih evropskih držav.

Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon

Sporočilo ob dnevu Združenih narodov 24. oktobru 2013

DUNAJ, 22. oktobra

Dragi prijatelji,

dan Združenih narodov je priložnost, da ovrednotimo delo te neprecenljive organizacije in njen prispevek k miru in skupnemu napredku.

Na ta dan si vzemimo čas in premislimo, kaj lahko še storimo za uresničitev vizije o boljšem svetu.

Naš trenutni največji varnostni izziv so spopadi v Siriji.

Na milijone ljudi je odvisnih od humanitarnega osebja ZN, ki zagotavlja nujno pomoč.

Strokovnjaki ZN tesno sodelujejo z Nobelovo nagrajenko, Organizacijo za pre-poved kemičnega orožja, pri uničevanju zalog kemičnega orožja v Siriji.

Zavzemamo se za diplomatsko rešitev spora v Siriji. Trpljenje, ki že predolgo traja, je potrebno končati.

Razvojni cilji tisočletja so prepolovili stopnjo revščine po svetu.

Ta zagon moramo ohraniti in ustvariti enako navdihujočo razvojno agendo po letu 2015 ter hkrati doseči dogovor o podnebnih spremembah.

Tudi to leto se je znotraj Združenih narodov našlo soglasje glede ukrepov v primerih oboroženih spopadov, kršitev človekovih pravic in varovanja okolja ter pri številnih drugih vprašanjih.

Še naprej dokazujemo, kaj lahko dosežemo s skupnimi močmi. Naredimo lahko še veliko več.

V svetu, ki je vedno bolj povezan, moramo biti temu primerno enotni.

Na dan Združenih narodov se zavežimo, da bomo udeleženi naša ustanovna načela in si s skupnimi močmi prizadevali za mir, razvoj in človekove pravice.

ZAHVALA

Društvu izgnancev Slovenije 1941-1945

Izvršni odbor Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 je podprl vsebino Evropskega protifašističnega manifesta. Pobudniku tega manifesta smo napisali pismo in mu predlagali, da se v vsebino doda tudi protest o nacističnem nasilju.

Poslali smo tudi obvestilo, da smo Evropski protifašistični manifest podprli na sestanku Mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920-1945, ki je bil septembra 2013 v Moskvi.

Grk, pobudnik Evropskega protifašističnega manifesta, Yorgos Mitralias, se je predsednici DIS zahvalil za podporo in poslana gradiva in jo informiral o tiskovni konferenci, na kateri je novinarje seznanil o delovanju DIS in Mednarodnega odbora s sedežem v Ljubljani.

G. K.

Srečanje gorenjskih izgnancev

V letu 2014 bo organizator srečanja gorenjskih izgnancev Krajevna organizacija DIS Bohinj. **Srečanje bo v soboto, 21. junija 2014, ob 11. uri, v Bohinjski Bistrici.**

Pričakujemo veliko udeležbo članov DIS.

*Jakob Medja,
predsednik KO DIS Bohinj*

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

KO DIS Polšnik ob krajevnem prazniku 13. septembra 2013

V začetku druge svetovne vojne je bila večina krajanov Polšnika proti svoji volji izgnanih iz svojih domov v neznane tuje kraje, v Nemčijo in drugam.

Krajevni praznik je bil prvič zaznamovan leta 1945, ko so se številni izgnanci in begunci vrnili na opustošene domove in tu znova zaživel v svobodnem domačem okolju. V programu za počastitev krajevnega praznika so sodelovali polški učenci z učiteljicami in otroki iz vrtca z vzgojiteljicami. Kot popestritev programa je bil izveden tudi kviz na temo Moj Polšnik pod vodstvom voditeljice Mateje Sladič Vozelj. Zanimiva je bila tudi razstava fotografij Polšnika, posnetih iz helikopterja.

Po uvodnem pozdravu **Jožeta Pograjca** je tajnica društva **Amalija Razpotnik** spregovorila o zgodovinski poti od izgnanstva, bivanja v tujini pa vse do vrnitve v domovino. Vrnitev je vsem takrat vlila veliko mero dobre volje in dala novih moči za delo in obnovo domov. Složno smo poprijeli za delo in dokazali, da

smo veliki domoljubi, na grozote vojne pa ne bomo mogli nikoli pozabiti. Mnogi so izmučeni umrli v tujini in mi, ki smo tu, smo dolžni, da se zgodovinska preteklost izgnanstva ne pozabi. Zato se na takšnih in podobnih prireditvah obujajo spomini in slišijo zgodbe izgnancev, ki izražajo ponižanje, žalost, trpljenje, in želimo si, da takih časov noben rod več ne bi doživel.

Za vse, kar smo, združeni v DIS, že dosegli, se imamo zahvaliti naši neomajni predsednici DIS, Ivici Žnidaršič.

V naši KO DIS smo aktivni: udeležujemo se srečanj in proslav DIS, med letom imamo več sestankov odbora, obiskujemo naše najstarejše in bolne člane in jih obdarimo. Naša druženja na izletih nam v jesen življenja prinesejo veselje in radost ter novih moči za delo. Na občnem zboru, na katerem je vedno številčna udeležba, pa podamo izčrpna poročila o delu društva in udeležence seznanimo z novostmi DIS.

Amalija Razpotnik

Izlet članov KO DIS Polšnik

Bili smo v Šarvarju

Nismo pozabili

*Na tisto tiho domovanje,
kjer mnogi spe nevzdravno spanje ...
(Anton Aškerc)*

Tja, na šarvarsko pokopališče, smo se odpravili 29. oktobra 2013 člani Krajevne organizacije DIS Petišovci-Benica Pince-Marof. Peljali smo se z manjšim avtobusom, ker nas je zaradi starosti in krhkega zdravja vedno manj. Starejši pogosteje zboleujemo in vedno teže hodimo.

Bivši taboriščniki iz Šarvarja na Madžarskem smo se spomnili sotrpinov, ki so umirali od izčrpanosti, zaradi slabih higienskih razmer, mraza, tuberkuloze in tifusa.

Na pokopališču smo se dobili s predsednikom Zveze združenj borcev za vrednote NOB Lendava, podžupanom in načelnikom za občo upravo Občine Lendava, slovensko poslanko v Budimpešti in županom šarvarske občine. Vse delegacije so položile vence k spomeniku trpeče matere

z otrokom ter prižgale sveče v spomin na pokojnike. Nato smo se razkropili po pokopališču. Eni so prižgali svečke na grobovih svojcev, drugi smo iskali grobove sovaščanov in znancev. Obujali smo spomine na žalosten konec življenja taboriščnikov, med katerimi je bilo največ otrok do tretjega leta starosti. Še vedno se spominim joka svojcev in sorodnikov. Marsikatera solza je kanila tudi iz oči pogrebcev, ko smo zrlji v obupane obraze družine. Le kako bi lahko pozabili človeške izgube med kruto drugo svetovno vojno. V zadoščenje nam je, da Šarvarčani lepo skrbijo za grobove naših rajnkih taboriščnikov, kar je vredno vse pohvale.

Po žalni slovesnosti in obuditvi spominov na nepozabljene umrle taboriščnike smo tiho zapustili zadnji dom pokojnikov.

Domov smo se vrnili pomirjeni, ker smo za dan mrtvih opravili svojo moralno dolžnost do preminulih sotrpinov iz šarvarskega taborišča.

Marica Tomelj-Antolin

Tradicionalno srečanje izgnancev in beguncev v Sevnici

S prireditve na srečanju izgnancev in beguncev iz Občine Sevnica (9. 11. 2013)

Izgnanci in begunci petih KO DIS, ki delujejo v občini Sevnica, smo se v okviru prireditve za počastitev občinskega praznika udeležili tradicionalnega srečanja v Kulturni dvorani v Sevnici, kjer smo prisostvovali lepemu programu, ki ga je izvedlo 47 učencev in učenk Osnovne šole Savo Kladnik iz Sevnice. Prislunili smo tudi občuteni izpovedi in verzom iz časa izgnanstva, kar je izvedla Vida Križnik.

Dobro obiskano prireditev je pozdravil župan Občine Sevnica Srečko Ocvirk in

nam zaželel še naprej uspešno delo in dobro sodelovanje z občino. Našemu srečanju se je z velikim veseljem odzval tudi priznani zgodovinar in direktor Posavskega muzeja v Brežicah dr. Tomaž Teropšič. V svojem govoru je orisal problematiko izgnanstva in povedal, da ima ta ustrezno mesto v Posavskem muzeju v Brežicah.

*Vincenc Zalezina,
predsednik KO DIS Sevnica*

KO DIS Dole pri Litiji

KO DIS Dole pri Litiji je dne 6. 10. 2013 organizirala srečanje članov.

Do sedaj je KO DIS Dole pri Litiji organizirala izlete. Ker pa starejši člani ne morejo več na izlete, pridejo pa na srečanje.

Druženje izgnancev na kmečkem turizmu Pr' Krjan v Dobovici je potekalo v prijetnem vzdušju. Kot predstavnik

Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 sem na kratko opisal, kako sta potekali skupščina DIS in izvolitev novih organov DIS. Potem sem poročal o poteku obnove hlevov in muzeja izgnancev Slovenije. Člani so bili veseli snidenja in želeli, da se srečajo spet prihodnje leto.

Albin Pražnikar

Srečanje članov KO DIS Dole pri Litiji (6. 10. 2013). (Foto: Stane Kmetič)

O članarini DIS in prispevku za Vestnik DIS v letu 2014

Članarina članov DIS ostane v letu 2014 enaka, kot je bila v letu 2013, in sicer 10 evrov (od tega ostane KO DIS 6 evrov, 4 evri se odvedejo za DIS).

Prispevek za Vestnik za leto 2014 ostane tako kot doslej le 5 evrov za vse leto.

Krajevne organizacije lahko zbirajo od članov DIS še dodatne prispevke.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Izlet na Primorsko

Na izletu na Primorsko smo si ogledali Cerje nad Mirnom pri Novi Gorici.

Ob zaključku lanskoletnega izleta našega društva KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica na Primorsko smo si obljubili, da bomo letos organizirali izlet na Sabotin, ki ga takrat zaradi pomanjkanja časa nismo mogli obiskati. Po Vipavski dolini smo se mimo Vrtojbe in Mirna zapeljali na kraško planoto – na Cerje, dne 10. 9. 2013. Od tu se kraška planota polagoma spušča do italijanske meje proti Sesljanu vse do morja. Tu so pred nekaj leti zgradili veličasten objekt, viden po celi Vipavski dolini, Krasu in daleč v Italijo kot pomnik na pretekle čase:

1. Na I. svetovno vojno in soško fronto, kjer so se prav tu slovenski fantje in možje borili in umirali za avstro-ogrskega cesarja od leta 1914 do leta 1918.
2. Po 1. svetovni vojni je ta košček slovenske zemlje po Rapalski pogodbi pripadel Italiji. Od takrat naprej so bili primorski Slovenci tiranizirani z genocidno politiko fašističnega režima, ki je trajal 25 let. Takrat je naše očete, može in fante mučil in zapiral italijanski okupator. Številni so bili odpeljani v konfinacijo in zapore samo zato, ker so bili in hoteli biti samo Slovenci. Konfinacija je bila prisilno delo ter kazen z omejitvijo gibanja – zapor. Uradni jezik je bil italijanski.
3. S pričetkom II. svetovne vojne so začeli fašisti pošiljati naše ljudi v koncentracijska taborišča, največ na Rab in v Gonars. Leta 1943 so preko tega področja po kapitulaciji Italije prodirali Nemci v Vipavsko dolino. Na svoji poti so pobijali, požigali, ljudi pa pošiljali v nemška koncentracijska taborišča. Za osvoboditev tega ozemlja so padle med vojno številne žrtve. Partizani so prodrli in osvobodili ozemlje Furlanije in Julijske krajine, vendar so se morali po vojni umakniti.

Konec vojne je bil za vse 9. maja 1945, razen za Primorje. Ta košček zemlje je bil pod Zvezno vojaško upravo s sedežem v Trstu, ki pa ni bila naklonjena

Jugoslaviji, zato je obstajala bojazen, da bo priključen k Italiji. S to bojaznijo v srcu so hodili delavci in kmetje ter vsa mladina peš in z vozovi protestirat v Trst in Gorico. Po vojne ruševine so bile polne parol »Mi smo Titovi, Tito je naš, Tu je Jugoslavija, Tujega nočemo svojega ne damo, Hočemo k Titovi Jugoslaviji«. Zvezna vojaška uprava je prepovedala revije: Naša beseda, Svobodna pota, Ciciban, Pionir. Prepovedani so bili sestanki OF in KP.

Visoko nad Novo Gorico smo se preko Soče zapeljali na goro Sabotin, kjer smo si ogledali kaverne in rove iz I. svetovne vojne, prizorišča soške fronte, od koder je bil prečudovit razgled na pokrajino Brd in modro Sočo, ki se je vila pod nami, ter sinji Jadran daleč proti jugu.

Po kosilu smo si ogledali še trdnjavo Kluže nad Bovcem ter park Ravnik. Domov smo se vračali utrujeni, vendar polni vtisov, ki so nam razširili obzorje o naši preteklosti.

Na obdobje fašizma se spominja rodoljubna pesem Iga Grudna – pesnika zamejskega Slovenca, ki smo se je učili v osnovni šoli.

V Nabrežini blizu Trsta
se moj očka je rodil.
Kjer je v morju skala čvrsta,
se porodu je podil,
v zimi z burjo se boril.

V šolo hodil je v Gorico,
ko prihajal je domov,
vozil se je z jadrnico,
z ribiči veslal na lov.

Dnevi so prišli temačni,
takih ni še videl svet.
Mrki tujci v dobi mračni
so teptali kraški svet,
25 strašnih let.

Naj kdorkoli kdaj te vpraša,
kdo živi na zemlji tej?
Vedi, zemlja ta je naša,
naši dedi spijo v njej,
zato zanjo bori se naprej!

Jolanda Želj,
tajnica

Izlet KO DIS Sevnica

Člani KO DIS Sevnica smo 10. oktobra 2013 priredili izlet v Mirensko dolino in obiskali sedeže in si ogledali zanimivosti krajevnih organizacij DIS te doline. Na Mirni nas je na gradu Speča gospodična pozdravil predsednik KO Trebnje Zvone Duh, na Murencah so nas ob spomeniku padlih herojev Milana Majcna in Jančija Mevžlja pogostili in pozdravili člani KO Šentjanž, v Krmelju pa smo si v spremstvu predsednika in članice KO Krmelj

Janeza Repšeta in Ane Hočevnar ogledali lokalno muzejsko zbirko o izgnancih s področja Šentjanža na Dolenjskem in Krmelja, ki domuje v pritličju Jakilove graščine.

S tem izletom smo dodatno potrdili dobro povezanost in sodelovanje krajevnih organizacij, ki delujejo na območju občine Sevnica.

Vincenc Zalezina,
predsednik KO DIS Sevnica

Izlet članov KO DIS Sevnica 10. oktobra 2013 pred lokalno muzejsko zbirko v Krmelju

Izlet članov OO DIS Škofja Loka

Vsredo 4. septembra smo organizirali izlet. Udeležilo se ga je 75 članov, zato smo se odpravili na pot z dvema avtobusoma.

Odpeljali smo se proti Štajerski, kakor je bila želja članov, ki so se udeležili lanskega izleta. Prva naša postaja so bile Terme Snovik, kjer nas je sprejel direktor Ivan Hribar in nam lepo predstavil letovišče. Z zanimanjem smo poslušali njegovo razlago, kako je zbral krajane, lastnike zemljišč, ki so prisluhnili želji oživiti ta kraj.

Po zanimivi razlagi smo se odpeljali do Vranskega, kjer smo si ogledali muzej starih motorjev – oldtajmerjev.

Nato pa naprej do Ptuja in na ogled muzeja na Ptujskem gradu. Tu smo zvedeli veliko o zgodovini Ptuja in njegovih

prebivalcev. Lep je bil tudi razgled s ptujskega gradu. Na dvorišču gradu pa smo ob prijetnem kramljanju in ob lepi slovenski pesmi spili kavico in se odžejali tudi s pivom, nato pa se podali proti turistični kmetiji Lovrenc v Jiršovcih pri Destrniku. Tu so nas pričakali zvoki harmonike in postrežba s krajevnimi specialitetami.

Preden smo se poslovili, je bila še degustacija vin, katera smo lahko tudi kupili. V poznih popoldanskih urah smo se odpravili proti domu. Poskrbeli smo, da vožnja ni bila dolgočasna in jo popestrili z raznimi šalami.

Udeleženci izleta so bili zadovoljni in so se zahvalili za organizacijo in lepo doživetje.

Jožica Kovič

Celjski izgnanci na Primorskem

Na dan 1. oktobra 2013 smo se zbrali pri naši spominski plošči v Celju ob 7. uri zjutraj in se nato z avtobusom odpeljali proti Primorski. Čeravno je bilo v Celju vreme bolj kislo, smo upali, da na Primorskem ne bo tako.

Res nas je pričakalo lepo vreme, kar je pripomoglo k še boljšemu razpoloženju. Pot nas je vodila po avtocesti proti morju. Prvi postanek je bil na Lomu. Po jutranji kavici smo nadaljevali pot proti Kopru, spotoma pa smo še zavili na grad Socerb, od koder je čudovit pogled na Tržaški zaliv in slovensko Istro. Nadaljevali smo potovanje do solin v Sečovljah pri Portorožu. Ogledali smo si soline in muzej pod strokovnim in zelo kvalitetnim vodstvom vodičke.

Seznanila nas je z zelo zapleteno pridelavo soli, o čemer smo si ogledali kratak film. Po približno treh urah smo se odpeljali mimo prehoda Dragonja na kmetijo Mahnič. Tam smo imeli kosilo, nato pa sta sledila še ogled vinske kleti in pokušina treh sort vin.

Nato smo se zelo zadovoljni odpeljali in vrnili v Celje.

Leon Bratina

. Spomini . Spomini . Spomini . Spomini .

Novoletna noč 1945

V drugi polovici leta 1944 so izgnanci iz Ehrenfriedersdorfa ponoči opazovali bombardiranje mesta Dresden. Pogled z območja dnevnega kopa, kjer so izgnanci kopali rudo, proti mestu, je bil grozljiv. Izgnanci so na skrivaj upali, da zavezniki čim prej zrušijo rajh, da bodo imeli slovenski ujetniki prosto pot domov. A ob grmenju bomb in strašnem soju gorečega mesta je bilo vprašanje, kdaj bodo izgnanci vendarle svobodni, še vedno odprto. Obnašanje domačinov je namreč naznanjalo, da se bodo upirali do zadnjega moža, ki je še sposoben prijeti za orožje.

Bližal se je konec leta 1944, ko so tik pred novim letom oblasti ukazale ljudem, domačim in tujim, naj kopljejo skrivne jarke. Tudi izgnanci so poskrbeli za svojo varnost, čeprav je leseno taborišče stalo dva kilometra od mesta. Domačini so v javnosti razlagali, da napadalci tudi na podeželju uporabljajo zažigalne bombe, zaradi katerih so hiše gorele kot bakle.

Neko noč pred novim letom 1944 so se pojavila tri dvotrupna letala. Natančno ob 1.35 je bilo mesto razsvetljeno do zadnjega kotička. V taborišču je nastala nepopisna zmeda. Polovica moških je delala v nočni izmeni. Starši so budili in odnašali otroke v bližnje rove, starčki pa zbirali moči, da bi si rešili življenje. Okolico je zajela smrtna tišina, le tu in tam se je oglasil pasji lajež. Pričakovali so grozečo uro, a so zavezniki tisto noč povzročili le preplah. Proti jutru je svetloba ugašala brez nesreč. Taboriščniki so se vračali v svoja lesena taborišča. Če bi le ena bakla padla na leseno stavbo, bi ljudem ostalo le imetje, ki so ga imeli na sebi. Nastalo

je zatišje, a so na ležiščih še vedno visele cule, pripravljene za morebitni beg. Vsak večer ob odhodu mož na nočno izmeno so se družine poslavljale, kot da bi bilo za zmeraj, saj niso vedele, katerega bo prvega doletela nesreča. Vsaka naslednja noč je bila videti varnejša, kot da bi se strahote naselile le v večja mesta z vojaško industrijo. Vendar ni bilo tako.

Štiri noči pred novim letom so se zopet slišala letala, ki so ponovila napad izpred dveh tednov. Letala so tokrat krožila nad višavjem, kjer je stala tovarna železove rude. Tam so odvrgli tudi nekaj bomb, ki niso zadele. Človek bi pomislil, da so rudarji najbolj varni pred podobnimi nesrečami. Vendar je bil v tem rudniku le en izhod, in če bi ga zadeli, bi slovenske fante doletela strašna smrt v teh globinah.

Bližalo se je novo leto in izgnanci v taborišču so si v strahu voščili srečno novo leto, a v upanju, da si za naslednje že voščijo doma. Solza se je iskrila v vsakem očesu. Želeli so si domov in se bali, da ne bi štiriletni upi zbledeli pred pragom sreče.

Noč novega leta 1945. Ura je odbila 1.45, ko so zopet prileteli angleški dvotrupci. Najprej so mesto le razsvetlili, nato pa ga posejali z zažigalnimi bombami. Zagorelo je kot največji kres na svetu. Slovensko taborišče iz lesa je na srečo ostalo nepoškodovano. Tovarno so zadeli le toliko, da je še lahko delovala do meseca aprila 1945, ko so Rusi vse stroje do zadnjega vijaka odpeljali v svojo državo. Slovenske izgnance je čakala dolga in trda pot proti domu.

Jože Križančič

Spominsko pismo

Spoštovano Društvo izgnancev Slovenije,

sem član Društva izgnancev Slovenije. Bil sem rojen 29. januarja 1928. leta na Kompoljah, občina Boštanj ob Savi pri Sevnici.

Pišem Vam zato, ker je prišel mesec november, ko se spomnimo naših pokojnih.

Za mene in vse tiste, ki smo še živi, a že v letih, pa je 24. november 1941 še v globokem spominu. Tega dneva se ne bo dalo nikoli pozabiti. To je bil dan, ko so nas Nemci, gestapo, izgnali iz naših domov.

Ponedeljek je bil, ko je našo vas Kompolje zbudilo zvonjenje pol ure po polnoči, plat zvona. To je bil znak, da se nekaj resnega dogaja. Kmalu nato so kurirji po vaseh začeli obveščati ljudi, da moramo biti pripravljeni z nekaj osebne prtljage ob 7. uri, ko bodo po nas prišli tovarnjaki. Ob 7. uri je prišel vojak, gestapovec, s seznamom družine, da je ugotovil, ali smo navzoči vsi po imenih. Okrog 9. ure pa je že pripeljal odprt avto in nas odpeljal v lager Rajhenburg. Tam smo ostali dva dni na slami v barakah kot živina, vsak je dobil ploščico s številko, ki smo jo morali imeti obešeno okrog vratu.

Po dveh dneh pa smo morali peš na železniško postajo v Rajhenburg na vlak. Pozno popoldan smo krenili proti Sevnici in Zidanemu Mostu, mimo domačih krajev v Nemčiji. Vozili smo se dva dni. Prišli smo v okraj Winterberg na železniško postajo Echingen. Nas so odpeljali v lager Obereschingen št. 10 in tudi nekaj drugih naših domačinov. Naprej pa je dolga zgodovina, nepozabna.

Naj pismo končam z lepimi pozdravi vsem še živečim izgnancem, in tudi v spomin mrtvih, ki so tam za vedno ostali. Slava jim!

Anton Jošt,
Vransko 163

Ob 70-letnici osvoboditve koncentracijskega taborišča Kampor na Rabu

Ker ni jih več, so vsepovsod, saj smrt jih je življenju darovala . . .

Za uvod sem si izbrala verze pesnika Iga Grudna, napisane na osrednjem spomeniku v spominskem parku Kampor na Rabu, v katerem so italijanski fašisti v času od poletja 1942 do 11. septembra 1943 zaprli blizu 15.000 domoljubov, največ iz Hrvaške in Slovenije. Med njimi so bili številni Judi, posebej pa so trpeli otroci in matere. V nečloveških pogojih je umrlo več kot 4.000 ljudi.

KO DIS Domžale je že večkrat organiziral obisk spominske slovesnosti, s katero se vsako leto spomnimo trpljenja ter osvoboditve tega koncentracijskega taborišča. Letos smo Rab obiskali skupaj z Društvom vojnih invalidov Domžale. 50 udeležencev je spoznavalo otok Rab ter glavno mesto Rab, obiskali pa smo tudi

Goli otok, se seznanili z njegovo zgodovino, na poti domov pa si ogledali še trdnjavo in cerkev na Trsatu ter se sprehodili po Reki. Spremljala nas je vodnica Jožica Polanc.

Mednarodne slovesnosti ob 70-letnici osvoboditve zloglasnega koncentracijskega taborišča Kampor se je letos udeležilo več kot 300 ljudi iz Slovenije. Po igranju hrvaške, slovenske in evropske himne smo prisluhnili številnim govornikom. V kulturnem programu so nastopili pevci in recitatorji iz občin Loški Potok in Kočevje, udeležence sta pozdravila tudi župana teh dveh občin. Delegacija KO DIS Domžale in Društva vojnih invalidov Domžale je položila venec k spominskemu obeležju. Na predlog Jožeta Kvedra smo nosili slovensko in občinske zastave.

Vera Vojska

Novoletno srečanje članov DIS v Novi Gorici

V sredo, 18. decembra, smo se zbrali člani KO DIS Nova Gorica na novoletnem praznovanju. Zelo veseli smo bili, saj je v gostišče v centru mesta prišlo kar šestinpetdeset članov DIS.

Priredili smo jim srečelov, eden od članov je tudi glasbenik in je s seboj pripeljal še nekaj kolegov, tako da smo z glasbeniki tudi zapeli.

Uspelo nam je pridobiti tudi sponzorja, tako da smo za novoletno darilo prejeli tudi brezplačno pogostitev. Pogovorili smo se o pripravah na naš občni zbor, ki bo 1. februarja 2014. Nismo pozabili tudi na našo predsednico DIS. Poslali smo ji novoletno čestitko z najboljšimi željami, da hitro okreva.

Veselo je bilo in srečamo se zopet v februarju.

Dora Levpušček

Prednovoletni obiski

Prednovoletno obdarovanje naših članic v Domu starejših občanov Kamnik

Tudi letos smo člani KO DIS Kamnik s prednovoletnimi obiski lepšali praznične dneve članicam društva, ki bivajo v Domu starejših občanov Kamnik, na domu pa smo obiskali tudi nekatere bolne člane in članice.

V soboto pred bližajočimi se božično-novoletnimi prazniki sem se dobila na recepciji Doma starejših občanov Kamnik s člani KO DIS Kamnik **Marijo Golob, Karolino Žebavec** in **Jakobom Bezovškom**. Osebe Doma nas je, opremljene z nageljni in vrečkami z darili, pospremlilo v prostor, kjer so nas že čakale nekatere članice DIS, ki svoja zrela leta preživljajo v Domu.

Razveselili smo se, ker je **Kristina Osolnik**, najstarejša članica društva, še vedno zdrava in bistrega duha, in ji

čestitali ob njenem visokem jubileju. **Kristina Osolnik, Ivana Šinkovec, Vida Gregorčič, Marija Šalamun, Vera Šterk, Antonija Galin** in **Frančiška Šuštar** so bile vesele cvetja in naših skromnih daril. Pripovedovale so spomine.

Izgnane med vojno so prepričane, da bi v primeru zmage okupatorjev okupatorji Slovence pobili ali pa bi jim morali Slovenci zastoj hlapčevati. Sogovornice so pripovedovale o večtedenskem vračanju domov po koncu vojne in o ponovni izgradnji domovine, o trdem delu in o svojih družinah, ki so si jih ustvarile v novi državi.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar,
KO DIS Kamnik

Jubileji . Jubileji . Jubileji . Jubileji .

Članica DIS Ana Vogrinc ob 101. rojstnem dnevu

Ana Vogrinc ob svojem 101. rojstnem dnevu

Dne 11. oktobra 2013 je delegacija KO DIS Kapele obiskala članico Ano Vogrinc ob praznovanju njenega 101. rojstnega dne. Delegacija v sestavi Anton Požar, Drago Krnjulc, Andrej Šitnik, Monika Ferjanč in Olgica Rožman smo s slavljenko dalj časa obujali spomine na skupaj preživeta leta in na čas izgnanstva. Ana preživlja svoja visoka leta v Domu starejših občanov v Brežicah in je še vedno zelo bistrega in veselega duha. Za darilo smo ji poleg rož prinesli tudi torto s 101 svečko, ki jih je Ana tudi upihnila. Za

recept dolgega življenja nam je postregla s podatkom, da je zelo pomembna zmernost pri vsem in veliko smeha. Ta dan pa sta Ano obiskala tudi župan Občine Brežice Ivan Molan in predsednik KS Kapele Ivan Urek. Zaigrat ji je prišel tudi Pihalni orkester Kapele. Kolektiv Doma upokojencev pa ji je priredil daljšo kulturno prireditev. Z oskrbo v domu je zelo zadovoljna.

Anton Požar,
predsednik KO DIS Kapele

90. obletnica Marice Fujs, rojene Leban

Člani izvršnega odbora KO DIS so obiskali članico Marico Fujs ob praznovanju njene 90. obletnice v Domu starejših občanov v Lendavi.

Vmesecu juliju 2013 je v krogu svojih najbližjih praznovala visok življenjski jubilej Marica Fujs, rojena Leban. Rojena je bila leta 1923 v Makedoniji, kot tretji otrok Lojzeta in Cilke Leban. Starša, oba Primorca, sta izpod fašizma emigrirala najprej v Makedonijo, kraj Erdelija Štip. Zaradi slabih življenjskih razmer sta tu umrla oba Maričina bratca. Po odobreni prošnji za preselitev v Prekmurje sta se starša s hčerko Marico leta 1925 za stalno naselila v kraju Pince Marof, novo nastali vasi.

Marica je tu preživela svoje otroštvo skupaj s tri leta mlajšo sestro. Tu je končala osnovno šolo. Po izbruhu 2. svetovne vojne je bila leta 1942 skupaj s starši in

sestro internirana v taborišče Šarvar na Madžarskem.

Po končani 2. svetovni vojni se je poročila, rodila tri otroke, ostala sama na kmetiji s svojimi starši in dvema otrokoma. Celo življenje se je prebijala s trdim kmečkim delom.

Leta 2003, v starosti 80 let, je zaradi bolezni in drugih težav odšla v Dom starejših v Lendavi, kjer živi še danes. Na jesen življenja se je ljubiteljsko ukvarjala z ročnim delom, vezenjem prtov, prtičkov, zaves. Sedaj tega več ne počne, ker ne vidi dobro in tudi zdravje ji ne služi več dobro.

Zelo vesela je bila obiska članov društva Krajevne organizacije Pince-Marof Benica-Petišovci.

Dve slavljenki iz KO DIS Radeče

Najprej smo obiskali gospo **Hildo Strnad**, rojeno 20. 10. 1923 v Močilnem, ki je še krepko pri močeh. Sedaj živi pri sinu Marjanu in snahi Danici v Žebniku, veliko veselja pa ji delajo obiski vnukov in pravnukov. Po prijetnem klepetu smo ji zaželeli še veliko zdravja in lepih trenutkov.

Druga slavljenka pa je **Radka Podlesnik**, rojena 27. 10. 1923, ki ji moči še dovoljujejo, da poskrbi za osnovna gospodinjstva opravila, pri ostalih rečeh pa ji priskočijo na pomoč sestra Majda z možem, zlasti pa prijateljica Slavica Plaznik z družino. Ob slovesu smo ji zaželeli dobrega počutja in veliko zdravja.

Neža Umek – 100-letnica

2. oktobra 2013 je praznovala svoj 100. rojstni dan naša najstarejša članica Neža Umek. Ob tem visokem jubileju ji iskreno čestitamo in želimo še veliko dobrega počutja in zadovoljstva.

KO DIS Globoko Pišce

Naša najstarejša članica
Neža Umek

90 let Terezije Hlebec

Terezija Hlebec s svojimi gosti

Dne 14. oktobra 2013 je praznovala 90. rojstni dan Terezija Hlebec, dolgoletna članica KO DIS Brestanica. Na ta dan smo jo obiskali člani KO DIS Brestanica: predsednik Jože Vajdič in člani Peter Starc, Kristina Kužner in Milena Čizmek, sestra jublantke. Rezka, kot jo kličejo domači in znanci, živi pri hčerkah Darinki in Mimici v Šentjurju pri Celju. Ob našem obisku je kar žarela od veselja in veliko nam je imela povedati. Spomin

ji še zelo dobro služi, le noge ji malo nagajajo. Zelo rada gre na kakšen izlet in pripovedovala nam je o lepih krajih, ki jih je obiskala. V Šentjurju je spoznala nove prijatelje in 40 gostov je prišlo na proslavljanje njenega visokega jubileja. Ob slovesu smo ji zaželeli še veliko zdravja in srečnih dni.

Jožef Vajdič,
predsednik KO DIS Brestanica

Jubilantka Sonja Sardoč

Sonja Sardoč – 90-letnica

Naša dolgoletna članica Sonja Sardoč je v začetku septembra praznovala svoj 90. rojstni dan. Kot članici odbora KO Obala Koper-Izola-Piran smo ji na zadnjem rednem

sestanku čestitali za visoki jubilej in zaželeli vse najboljše za naprej.

KO Obala Koper-Izola-Piran

Sporočilo uredništva

Vljudno prosimo Krajevne in Območne organizacije DIS, da naj enkrat ali dvakrat na leto skupaj slikajo jubilate, člane, starejše od 90 let. Skupaj jih fotografirajte takrat, ko jim pridete čestitat.

Prosimo tudi, da so sestavki o njih čim krajši in da nam besedila in slike pošljete po elektronski pošti na naslov drustvoizgnancev@siol.net

Uredništvo

IZVRŠNI
ODBOR
DRUŠTVA
IZGNANCEV
SLOVENIJE
1941–1945

Predsednica:
Ivica Žnidaršič, Ljubljana

Podpredsednika:
Janez Komljanec, Slovenj Gradec
Albin Pražnikar, Izlake

Člani:
Ivan Babič, Buče
Stanislava Biček, Jesenice
Emilija Držanič, Brežice
Maksimilijan Ferek, Ljubljana
Tatjana Frajle - Maslo
Sabina Godnič, Komen
Tomaž Hočevnar, Koper
dr. Milan Jazbec, Ljubljana
Zdenka Kaplan, Novo mesto
Marjan Košak, Slovenske Konjice
Rok Kržan, Bizeljsko
Ana Pirc, Leskovec pri Krškem
Martin Podlesnik, Ljubljana
Stanislava Račič, Ljubljana
Alojz Rupar, Boštanj
Marijan Špegelj, Muta
Davorin Zdovc, Maribor
Marija Žnidar, Kamnik

NADZORNI ODBOR

Mira Zalar, Maribor - predsednica
Veronika Kljun, Stara Cerkev
Karel Levak, Artiče

ČASTNO RAZSODIŠČE

Jože Križančič, Ptuj - predsednik
Olga Kamenov, Ljubljana
Jože Kveder, Domžale
Jožef Pograjec, Polšnik

VESTNIK

interno glasilo DIS

Za društvo:
Ivica Žnidaršič

Odgovorni urednik:
Jože Križančič

Lektorica:
Alenka Lokar Blatnik

Tisk:
Tiskarna Skušek

Naslov:
Društvo izgnancev Slovenije
1000 Ljubljana, Linhartova c. 13
telefon: 01 - 434 48 80
telefaks: 01 - 434 48 80
email: drustvoizgnancev@siol.net
http://www.drustvo-izgnancev.si

Poslovni račun DIS:
SI56 0222 2001 0570 920
Nova Ljubljanska banka

Umrlí člani Društva izgnancev Slovenije

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO DIS Bled Blaž PANGERC	10. 02. 1932	26. 10. 2013
KO DIS Branik Jože BIZJAK Zvonka MIHELJ Aleksander ŠAVLI	01. 02. 1942 16. 06. 1930 18. 10. 1937	20. 11. 2013 10. 08. 2013 25. 10. 2013
KO DIS Bohinj Ivanka TERAŽ	11. 05. 1926	10. 12. 2013
KO DIS Celje Fanika JAZBEC	11. 09. 1926	21. 10. 2013
KO DIS Čatež ob Savi Vlado DERŽIČ Jožefa VONČINA	21. 09. 1937 08. 03. 1925	11. 10. 2013 27. 11. 2013
KO DIS Dole pri Litiji Jožefa BERGANT Hema JESENŠEK Alojzija ODLAZEK Pavla ZUPAN	22. 10. 1927 16. 02. 1932 28. 06. 1922 28. 11. 1926	19. 03. 2013 06. 04. 2013 13. 11. 2013 22. 06. 2013
KO DIS Globoko-Pišece Slavko KOPINČ Ivan KOVAČIČ Ivan LESINŠEK Ivan NOVAK Ivan OSOJNIK Franciška TEODOROVIČ	08. 01. 1926 23. 05. 1926 04. 02. 1938 29. 09. 1927 28. 03. 2013 09. 02. 1932	07. 06. 2013 28. 03. 2013 26. 01. 2013 19. 06. 2013 28. 03. 2013 25. 11. 2012
KO DIS Grosuplje Angela MEDVED Janez POGAČAR	29. 05. 1929 17. 12. 1928	01. 08. 2013 21. 08. 2013
KO DIS Kamnik Angela POTOČNIK Miro REPANŠEK	30. 03. 1924 28. 02. 1934	11. 03. 2013 14. 09. 2013
KO DIS Kapele Drago ŠITNIK	03. 09. 1924	30. 10. 2012
KO DIS Kočevje Marija KLEPAC Jožica VRESK	23. 03. 1920 03. 03. 1923	07. 12. 2013 18. 10. 2013
KO DIS Komen Anica BENČIČ Alojz PAHOR	1923 10. 01. 1927	09. 11. 2013 02. 10. 2013
KO DIS Leskovec Neža KERIN Franc MAROLT Ana STANIČ	29. 11. 1925 19. 06. 1925 02. 04. 1924	30. 07. 2013 10. 09. 2013 08. 08. 2013
KO DIS Ljubljana Bežigrad Ana ILOVAR PIRC Stane KRANJC Miran PETERLIN	24. 08. 1933 07. 08. 1923 22. 02. 1928	15. 09. 2012 26. 09. 2013 10. 04. 2013
KO DIS Ljubljana Šiška Olga BESAL Katarina KOČAR Marjan KRAJNC Alojzij SOLCE	22. 04. 1938 1927 08. 02. 1927 20. 05. 1931	18. 09. 2013 22. 07. 2013 01. 10. 2013 11. 01. 2013
KO DIS Ljubljana Vič-Rudnik Marjeta GRAHEK Slavka HVALA Mira JAUŠOVEC Janez UHAN	08. 08. 1936 01. 05. 1929 28. 02. 1930 04. 12. 1928	12. 2012 12. 2012 03. 10. 2013 12. 2013
KO DIS Maribor Pobrežje Tezno Vanda DJURIŠIČ Agata GRAJFONER Irena ŠČAP	16. 12. 1930 01. 02. 1919 15. 01. 1924	29. 03. 2013 24. 11. 2013 02. 12. 2013

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica Marjan GAŠPERIN Anton ILEŠIČ Nada MALEŠIČ Jožica ODLAK Desanka STERNIŠA	24. 08. 1930 22. 03. 1923 22. 03. 1929 06. 03. 1929 07. 11. 1934	30. 08. 2013 03. 06. 2013 19. 10. 2013 14. 10. 2013 01. 10. 2013
KO DIS Murska Sobota Šarolta HAJDINJAK	04. 01. 1926	7. 12. 2013
KO DIS Nova Gorica Ivana TERŠOLJA KOMELJ	1926	05. 11. 2013
KO DIS Novo mesto Martin KAPLAR	21. 10. 1927	04. 12. 2013
KO DIS Ormož Bojan KOVAČIČ Vera TRAMŠEK	19. 03. 1930 31. 03. 1915	07. 2013 24. 10. 2013
KO DIS Petišovci Zora BENSA	07. 05. 1922	06. 11. 2013
KO DIS Podbočje Jože BAZNIK Marija GOLOBIČ Boris JUREČIČ Antonija TURK Alojz VINTAR Anton ZORKO	29. 06. 1932 20. 12. 1922 27. 01. 1934 18. 08. 1931 10. 08. 1926 07. 01. 1930	11. 10. 2013 19. 02. 2013 05. 10. 2013 08. 05. 2013 13. 09. 2013 10. 10. 2013
KO DIS Polje ob Sotli - Buče Simon MRAMOR Marija ŠELEKAR	07. 03. 1937 20. 03. 1928	28. 09. 2013 04. 11. 2013
KO DIS Ptuj Ana Marija JUGOVIČ Marjeta KAVČIČ	1934 1925	30. 11. 2013 28. 10. 2013
KO DIS Radeče Antonija Kladnik	30. 06. 1939	07. 09. 2013
KO DIS Ruše Anica ŽVEGLIČ Radoslav ŽVIKART	10. 08. 1921 23. 11. 1927	12. 2013 12. 2013
KO DIS Sevnica Drago DEŽELAK Ivan JENE Jože JUREČIČ Marija TRČEK	15. 09. 1933 27. 04. 1941 01. 02. 1932 06. 04. 1921	18. 10. 2013 09. 11. 2013 01. 10. 2013 10. 11. 2013
KO DIS Slovenske Konjice - Zreče Veronika REJC Ivan ŠUBERGER Ludvik VRBNJAK	05. 01. 1916 30. 01. 1943 07. 07. 1922	08. 07. 2013 08. 06. 2013 25. 07. 2013
KO DIS Srednja Dobrava Ana HABJAN	15. 07. 1926	03. 08. 2013
KO DIS Šentjanž Marija KOVŠČEK Tonica REPOVŽ	06. 08. 1937 06. 04. 1927	21. 11. 2013 08. 12. 2013
KO DIS Trbovlje Vlado BEŽLAJ	13. 08. 1925	04. 09. 2012
KO DIS Trebnje Brigita KURENT	03. 04. 1931	10. 11. 2013
KO DIS Zagreb Jože MAČEK	04. 03. 1927	18. 08. 2013
KO DIS Žalec Alojz KRAMAR Jožefa KRT Marija NEMIVŠEK Alojz ŠORLI	12. 02. 1935 01. 03. 1926 09. 03. 1922 29. 03. 1934	08. 08. 2013 16. 12. 2013 19. 11. 2013 02. 11. 2013

Pozivamo članice in člane DIS,
da vključijo v DIS svoje hčere,
sinove, vnukinje in vnuke

V letu 2014 bo Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 organiziralo seminar za potomce izgnancev in beguncev – žrtev fašizma in nacizma.

Prosimo člane DIS in Krajevne ter Območne organizacije DIS, da pošljejo naslove tistih, ki bi se udeležili seminarja.

IO DIS

Sporočamo,
da je 11. 10. 2013
umrl

prvi predsednik
Društva izgnancev Slovenije 1941–1945

VLADO DERŽIČ

Ohranili ga bomo v
spoštljivem spominu.

IO DIS